



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1743/2020
22.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божицара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милан Петровић, адвокат из ..., против туженог АД за железнички превоз робе „Србија Карго“ Београд, чији је пуномоћник Јована Мемеровић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 452/20 од 14.02.2020. године, у седници већа одржаној 22.10.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца, **ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 452/20 од 14.02.2020. године, тако што се **ОДБИЈА**, као неоснована, жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Вршцу П1 204/19 од 21.11.2019. године.

ОБАВЕЗУЈЕ се тужени да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 83.000,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Вршцу П1 204/19 од 21.11.2019. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев, па је обавезан тужени да тужиоцу, за период од 01.09.2015. године до 31.03.2017. године, на име накнаде за исхрану у току рада исплати укупан износ од 180.788,65 динара и на име регреса за коришћење годишњег одмора исплати укупан износ од 72.489,08 динара, односно одређене појединачне месечне износе, са законском затезном каматом на сваки појединачни месечни износ од доспелости до исплате, све ближе одређено у овом ставу изреке. Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужиоцу исплати трошкове парничног поступка у износу од 99.500,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде па до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 452/20 од 14.02.2020. године, ставовима првим и другим изреке, првостепена пресуда је преиначена тако што је тужбени захтев одбијен, као неоснован. Ставом трећим изреке обавезан је тужилац да туженом на име трошкова жалбеног поступка исплати износ од 26.500,00 динара.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној, у смислу члана 404. Закона о парничном поступку.

По оцени Врховног касационог суда ревизија је дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/2011, 49/2013-УС, 74/2013- УС, 55/2014, 87/2018, 18/2020, у даљем тексту: ЗПП), због чега није било места оцени изузетне дозвољености ревизије у смислу члана 404.ЗПП.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је оценио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда парничног поступка из члан 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Тужбом се тражи исплата неисплаћене накнаде за исхрану у току рада и неисплаћени регрес за коришћење годишњег одмора за период од 01.09.2015. године до 31.03.2017. године, односно одређени појединачни месечни износи са законском затезном каматом на сваки појединачни месечни износ од доспелости до исплате.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је запослен код туженог на основу анекса бр. 3 Уговора о раду од 01.09.2015. године. У обрачуну зараде тужиоца висина утужених накнада није исказана у номиналном износу.

Првостепени суд је усвојио тужбени захтев у целости применом одредбе члана 118. став 1. тачка 5. и 6. Закона о раду. Висину накнаде је утврдио на основу налаза и мишљења вештака који је накнаду обрачунао применом критеријума из предходног Колективног уговора, с обзиром да Колективни уговор код туженог првог реда закључен 2002, са Анексом 2006. године и Колективни уговор из 2015. не садрже одредбе о висини спорних накнада будући да се исте не могу исказивати преко вредности радног часа.

Другостепени суд је тужбени захтев за исплату регреса за годишњи одмор и накнаду трошкова исхране у току рада одбио са образложењем да је тужиоцу накнада по оба основа исплаћена у складу са одредбом члана 118. став 1. тачка 5. и 6. Закона о раду и одредбама Анекса Колективног уговора и Колективног уговора из 2015. године. По ставу истог суда наведене накнаде не морају бити номинално изражене у одлуци послодавца. То проистиче и из одлуке Уставног суда по уставној жалби којом приликом је оцењена уставност и законитост Закона о платама у државним органима и јавним службама у делу којим је прописано да коефицијент садржи накнаду за топли оброк и регрес.

Ревизијом тужиоца указује се на погрешну примену одредби Закона о раду. Изменама Закона почев од 01.01.2006.године створена је обавеза послодавца да запосленима исплаћује регрес за коришћење годишњег одмора и топлог obroка и то у линеарном износу за све запослене. Те накнаде морају бити исказане у обрачунским листама запослених. Послодавцу је остављена могућност да одлуком надлежног органа

одреди висину накнаде. Тужени у току поступка није доставио одлуку о одређивању висине накнада другачије од прописаних Колективним уговором, нити је висина тих накнада исказана у платној листи тужиоца.

Према становишту Врховног касационог суда, ревизијом се основано указује да је материјално право погрешно примењено.

Законом о раду предвиђено је право запосленог на накнаду трошкова у вези са радом. Законом о изменама и допунама Закона о раду (“Службени гласник РС” бр.61/05), који се примењује од 01.01.2006. године, предвиђено је и право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора (члан 118. тачка 5. и 6.), који морају бити исказани у обрачунској листи за све запослене. Анексом Колективног уговора туженог (Сл. Гласник РС 4/06) одредбом члана 2. измењен је члан 57. Колективног уговора, па је предвиђено да запослени има право на зараду која се састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, примања за исхрану у току рада и примања за регрес за коришћење годишњег одмора. Одредбом члана 5. став 1. Анекса измењена је и одредба члана 61. па је одређена вредност радног часа за обрачун и исплату зараде за јануар-јуни 2006 године у висини 53,50 динара, а за период јули – децембар 2006.године 56,00 динара. Чланом 5. став 6. Анекса прописано је да је у вредност једног радног часа из става 1. и 2. овог члана укључена и вредност за исхрану у току рада и вредност 1/12 накнаде регреса за годишњи одмор сведена на један радни час. Из оваквог утврђења вредности радног часа не може се утврдити који износ представља накнаду за трошкове исхране и регреса за коришћење годишњег одмора, јер исти нису исказани у номиналним износима.

Како је почев од 01.01.2006. године запосленима дато право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора, послодавцима је остављена могућност да својим актом утврде висину тих накнада који могу бити већи или мањи од накнада предвиђених Општим колективним уговором. При том, висина ових накнада мора бити одређена линеарно за све запослене, односно ови трошкови морају бити исплаћени свим запосленима у истом износу, без обзира на стручну спрему, звање и радно место. У конкретном случају тужени у току поступка није доставио суду одлуку о висини ових накнада, као ни судском вештаку ради израде налаза и мишљења, из чега се основано може закључити да одлуку није ни донео. То не искључује право тужиоца на исплату ових накнада. Не може се прихватити да су запосленима, па и тужиоцу, ови трошкови исплаћени кроз висину цене рада, с обзиром да се тужени није изјаснио о њиховој висини, нити је износ накнаде за регрес и трошкова за исхрану у току рада номинално исказао у платној листи тужиоца, како је то предвиђено Законом о раду. На основу изнетог, могло би се закључити да је тужени у погледу исплате наведених накнада, законске одредбе примењивао на штету тужиоца. Обзиром да Анекс колективног уговора туженог не садржи конкретну регулативу која утврђује висину ових накнада, тужилац може потраживати накнаду у нето износима према параметрима из ранијег Колективног уговора. Тужилац је тужбени захтев поставио у висини износа накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора утврђених на основу налаза и мишљења вештака, применом наведених параметара. Стога је овако постављени тужбени захтев основан.

На основу изложеног, применом члана 416. став 1. ЗПП Врховни касациони суд је ставом првим изреке пресуде усвојио ревизију тужиоца и преиначио другостепену

пресуду тако што је одбио, као неосновану, жалбу туженог и потврдио првостепену пресуду којом је тужбени захтев усвојен.

Тужиоцу који је у поступку успео са ревизијом, сагласно одредбама члана 153, 154. и 163. ЗПП припада право на наканду трошкова ревизијског поступка и то за састав ревизије у износу од 12.000,00 динара, судска такса на ревизију у износу од 28.720,00 динара и судска такса на одлуку о ревизији у износу од 43.080,00 динара, што укупно износи 83.000,00 динара, према важећој Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и Таксеној тарифи из Закона о судским таксама.

Из наведених разлога, применом члана 165. став 2. ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Божидар Вујичић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**